

UZASADNIENIE

Decyzją z 21.11.2022 r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składki i składka na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne A. K. z tytułu umowy zlecenia u płatnika (...) SP Z O.O. z siedzibą w Ł., wynosi:

Miesiąc/rok	Rodzaj ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składki w PLN	Kwota składki w PLN
02-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
03-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
04-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
05-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
06-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
07-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
08-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
09-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
10-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
11-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
12-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
01-2020	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł

(decyzja w aktach dot. A. K. załączonych do sprawy)

Decyzją z 21.11.2022 r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składki i składka na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne W. K. z tytułu umowy zlecenia u płatnika (...) SP Z O.O. z siedzibą w Ł., wynosi:

Miesiąc/rok	Rodzaj ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składki w PLN	Kwota składki w PLN
02-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
03-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
04-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
05-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
06-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
07-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
08-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
09-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
10-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
11-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
12-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
01-2020	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł

(decyzja w aktach dot. W. K. załączonych do sprawy)

Decyzją z 21.11.2022 r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składki i składka na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne S. P. z tytułu umowy zlecenia u płatnika (...) SP Z O.O. z siedzibą w Ł., wynosi:

	Miesiąc/rok	Rodzaj ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składki w PLN	Kwota składki w PLN
	02-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
	04-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł

	05-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
	06-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł
07-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	
08-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	
09-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	
10-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	
11-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	
12-2019	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	
01-2020	zdrowotne	0,00 zł	0,00 zł	

(decyzja w aktach dot. S. P. załączonych do sprawy)

W uzasadnieniu w/w decyzji wskazano, że zawarcie umów zlecenia przez płatnika składek (...) S.C. Sp. z o.o. oraz umów o pracę przez (...) Sp. z o.o. miało na celu nie zastosowanie art. 8 ust 2a oraz art. 18 ust 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. ZUS nie kwestionuje samego faktu wykonywania przez ubezpieczonych czynności objętych umowami zlecenia, jednakże działania płatnika składek w efekcie doprowadziły do pokrzywdzenia ubezpieczonych. Skutkiem sprzecznym z prawem jest odprowadzanie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS przez (...) Sp. z o.o. od zaniżonej podstawy wymiaru. Tym samym rozpatrywane w ujęciu całościowym okoliczności wskazują, że zawarcie umów zlecenia przez płatnika (...) S.C. Sp. z o.o. zostało dokonane w celu obejścia przepisów tj. art. 6 ust 1 pkt 4, art. 18 ust 1 i ust 3 ustawy systemowej w rozumieniu art. 58 § 1 k.c.

(decyzja w aktach dot. A. K. załączonych do sprawy, decyzja w aktach dot. W. K. załączonych do sprawy, decyzja w aktach dot. S. P. załączonych do sprawy)

Odwołania od w/w decyzji wniósł płatnik składek (...) S.C. Sp. z o.o. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżając je w całości.

Powyzszym decyzjom zarzucono naruszenie przepisów prawa, mających wpływ na wynik rozstrzygnięcia, a mianowicie:

a) 104 § 2 k.p.a., art. 107 § 3 k.p.a. oraz art. 11 kpa wyrażające się w nieprawidłowej konstrukcji uzasadnienia zaskarżonych decyzji, wskazujących na brak rzeczywistego rozpatrzenia istoty sprawy, działanie ukierunkowane z góry na wydanie decyzji negatywnej dla płatnika, o czym świadczą oderwane od stanu faktycznego wnioski organu, iż osoby ubezpieczone zatrudnione na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o. [dalej: (...) Sp. z o.o.]:

- otrzymywały obligatoryjne zatrudnienie na podstawie umów zlecenia zawartych z E. A.-S. w okresie stosunku pracy w w/w podmiocie, podczas gdy **osoby ubezpieczone w ogóle nie łączyły umowy zlecenia z E. A.-S.**;
- były nadzorowane przez osoby kierujące salonami (...) lub przedstawicielami regionalnymi salonów (...), w sytuacji gdy **umowa zlecenia nie była realizowana w salonie sprzedaży marki C.**, lecz w magazynie w S., co czyni wniosek organu nielogicznym i oderwanym od stanu faktycznego sprawy,
- pracowały na podstawie zawartych umów o pracę i umów zlecenia na tych samych narzędziach, sprzęcie udostępnianym przez salony (...) traktując to jako jedno zatrudnienie, w sytuacji gdy **umowy zlecenia nie były wykonywane w salonach (...)**, co wyklucza możliwość korzystania ze sprzętu tam zgromadzonego,
- otrzymywały w ramach stosunku pracy stałe wynagrodzenie tzw. podstawę oraz w ramach umowy zlecenia premię obliczaną na podstawie swoich wyników ze sprzedaży realizowanej w **salonach (...), podczas gdy osoby ubezpieczone nie realizowały umów sprzedaży**,
- umowy zlecenia z E. S. były realizowane w tych samych miejscach co umowy o pracę zawarte z (...) S.C. Sp. z o.o., były też te same warunki pracy, te same czynności i zasady ich wykonywania, w sytuacji gdy **osoby ubezpieczone nie wykonywały ani zlecenia z E. S., ani pracy w (...) S.C. Sp. z o.o.**, co w oczywisty sposób dowodzi że wydając rozstrzygnięcie organ oparł się na nieprawidłowym stanie faktycznym,

b) art. 8 ust. 2a w zw. z art. 18 ust. 1 i la ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na bezpodstawnym uznaniu, że do zastosowania naruszonego przepisu wystarczające jest istnienie jakichkolwiek powiązań osobowych lub kapitałowych pomiędzy podmiotami gospodarczymi, w wyniku której organ rentowy uznał, że osoba ubezpieczona nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia u płatnika, lecz podlega obowiązkowi ubezpieczenia u pracodawcy (...) Sp. z o.o. w godzinach nadliczbowych, mimo, że **w rozpatrywanej sprawie (...) Sp. z o.o. nie uzyskiwała korzyści z tytułu umów zlecenia zawieranych z (...) sp. z o.o., ani nie zachodzą przepływy finansowe pomiędzy pracodawcą a zleceniodawcą, które uzasadniałyby zastosowanie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych**,

c) art. 7 kpa, art. 77 § 1 kpa oraz 80 kpa w zw. z art. 78 § 1 kpa poprzez zaniechanie podjęcia przez organ wszelkich niezbędnych czynności zmierzających do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, wyczerpującego zgromadzenia i rozpatrzenia materiału dowodowego, a nadto poprzez odrzucenie wszystkich wniosków dowodowych płatnika i prowadzenie postępowania w sposób pozbawiony wnikliwości i zmierzający z góry do wydania decyzji niekorzystnej dla płatnika, co skutkowało wydaniem decyzji mimo zaniechania ustaleń w zakresie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy m.in.:

- zakresu współpracy (...) sp. z o.o. z (...) w ramach grupy spółek (...), w sytuacji gdy analiza w powyższym zakresie musiałaby doprowadzić organ ZUS do wniosku, że ich współpraca skupia się na **wspieraniu w zakresie zatrudnienia**, co ma istotne znaczenie z punktu widzenia celu umów zlecenia zawartych przez (...) sp. z o.o. i przypisania korzyści uzyskiwanych z ich realizacji,
- do kogo należała infrastruktura magazynowa zlokalizowana w magazynie położonym w S. przy ul. (...), a wobec tego jaki podmiot w rzeczywistości ją udostępniał osobom wykonującym umowy zlecenia zawarte z (...) Sp. z o.o.;
- do kogo należała własność towarów i znaku towarowego marki C. (...), a w konsekwencji czy osoby ubezpieczone wykonujące zadania na rzecz obu podmiotów (pracodawcy i zleceniodawcy) mieli prawo posługiwania się logo marki umieszczonym na identyfikatorach zarówno w czasie wykonywania umowy o pracę, jak i zlecenia,

d) art. 7 kpa, art. 77 § 1 kpa oraz 80 kpa poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającą się w całkowitym pominięciu spójnych i wzajemnie się uzupełniających dowodów w postaci:

- umowy kooperacji zawartej pomiędzy (...) S.C. a (...) Sp. z o.o. z której wynika jednoznacznie, że spółka (...) S.C. w ramach prowadzonej działalności wpisanej do KRS świadczy usługi wsparcia w zatrudnieniu, w konsekwencji umowy zlecenia zawarte z osobami ubezpieczonymi przez (...) S.C. stanowią przejaw realizacji w/w umowy o kooperacji,
- zeznań E. B., W. K., z których wynika, że umowy zlecenia miały charakter fakultatywny, a przyjęcie zlecenia zależało od woli ubezpieczonego,
- zeznań J. K., E. B., T. B., W. K., J. R. (1), które potwierdzają, że wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę i umowy zlecenia było wypłacane przez odrębne podmioty, w różnych terminach i wysokościach, a także że obowiązywały odrębne zasady naliczania wynagrodzenia w obu podmiotach,
- zeznań E. B., T. B., S. K., W. K., S. P., J. R. (1), w zakresie w jakim zeznają, że żaden ubezpieczony nie mógł mieć wątpliwości kiedy wykonuje umowę o pracę, a kiedy umowę zlecenia, ze względu na fakt, że umowy nie były wykonywane w tym samym czasie,

e) co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonej decyzji, prowadzącym do nieprawidłowego zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, polegającym na bezzasadnym przyjęciu, że:

- (...) sp. z o.o. uzyskiwała korzyści z tytułu umów zlecenia zawieranych z (...) sp. z o.o. i w zakresie przepływów finansowych między podmiotami, mimo iż z przedłożonego przez płatnika materiału dowodowego wynika, że (...) sp. z o.o. nie uzyskiwała żadnych korzyści z tytułu umów zlecenia zawieranych z (...) sp. z o.o. i nie przekazywała żadnych środków na rzecz (...) sp. z o.o. z tytułu zawartych umów zleceń,
- ubezpieczeni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. wykonywali pracę w tym samym czasie co umowy zlecenia i nie widzieli różnic w wykonywaniu pracy w ramach stosunku pracy i umów zlecenia, w sytuacji gdy wniosków tych nie da się pogodzić z faktem, że zlecenie wykonywane było w innych godzinach, a nawet w inne dni, niż umowa o pracę, co jednomyślnie potwierdzają zeznania wszystkich osób ubezpieczonych znajdujących się w analogicznej sytuacji,
- używanie tego samego identyfikatora podczas wykonywania umowy o pracę i podczas realizacji umowy zlecenia świadczy o tożsamości umów, w sytuacji gdy identyfikator zawierał jedynie wskazanie logo marki C. (...), a nie wskazanie podmiotu (spółki) będącego pracodawcą lub zleceniodawcą, a zatem miał charakter uniwersalny więc fakt jego noszenia nie definiował rodzaju wykonywanej umowy,
- ewidencje przepracowanych godzin były prowadzone łącznie dla pracodawcy i zleceniodawcy, podczas gdy z materiału dowodowego, w tym m.in. zeznań świadków J. K., E. B., wynika jednoznacznie iż w obu firmach funkcjonowały odrębne listy obecności,
- zleceniobiorcy wykonywali te same lub podobne czynności, na tych samych zasadach i w tych samych warunkach dla obu podmiotów, w sytuacji gdy przeczą temu zeznania ubezpieczonych: T. B., E. B., S. K., którzy wskazują na wyraźne różnice w zakresie obowiązków pomiędzy umowami.

Wobec powyższego wniesiono o: zmianę zaskarżonych decyzji poprzez stwierdzenie, że ubezpieczeni (A. K., W. K., S. P.) podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia u płatnika (...) S.C. Sp. z o.o., ewentualnie o uchylenie zaskarżonych decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na ich wydanie z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym oraz zasądzenie od organu na rzecz odwołującego się kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(odwołania – k. 3-4 verte, k. 3-4 verte w aktach o sygn. VIII U 140/23 załączonych do sprawy, k. 3-4 verte w aktach o sygn. VIII U 141/23 załączonych do sprawy)

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich zwrot, gdyż zostały złożone przez osobę nieuprawnioną do działania w postępowaniu sądowym na rzecz Przedsiębiorstwa płatnika składek ewentualnie o ich oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych podtrzymując argumentację jak w zaskarżonych decyzjach.

(odpowiedź na odwołanie – k. 9-13 verte, k. 9-13 verte w aktach o sygn. VIII U 140/23 załączonych do sprawy, k. 9-13 verte w aktach o sygn. VIII U 141/23 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2023 roku tutejszy sąd połączył sprawę o sygn. akt VIII U 140/23 ze sprawą o sygn. akt VIII U 139/23 do łącznego rozpoznania w trybie art. 219 k.p.c.

(postanowienie – k. 15 w aktach o sygn. VIII U 140/23 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2023 roku tutejszy sąd połączył sprawę o sygn. akt VIII U 141/23 ze sprawą o sygn. akt VIII U 139/23 do łącznego rozpoznania w trybie art. 219 k.p.c.

(postanowienie – k. 15 w aktach o sygn. VIII U 141/23 załączonych do sprawy)

Zarządzeniem z dnia 31 stycznia 2023 roku tutejszy sąd wezwał pełnomocnik odwołującego się do uzupełnienia braków formalnych odwołań od decyzji dot. A. K., W. K., S. P. poprzez złożenie pełnomocnictwa do reprezentowania płatnika w tych sprawach w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu odwołania.

(zarządzenie – k. 15, wezwanie – k. 16)

W wykonaniu w/w wezwania sądu pełnomocnik odwołującego uzupełnił braki formalne odwołania w terminie przedkładając pełnomocnictwo do jego reprezentowania.

(uzupełnienie braków formalnych – k. 18, pełnomocnictwo – k. 19, zarządzenie – k. 20)

Na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku tutejszy sąd pominął dalsze wnioski dowodowe zgłoszone przez pełnomocnika ZUS-u na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. – pkt 2 ppkt db z pisma procesowego z dnia 13 kwietnia 2023 roku.

(postanowienie – rozprawa z dnia 8 maja 2023 roku 00:36:49 – 00:39:47 – płyta CD – k. 121)

Na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. Natomiast, zainteresowane: A. K., W. K. przyłączyły się do stanowiska ZUS.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 8 maja 2023 roku e-protokół (...):39:47 – 00:51:37 – płyta CD – k. 121)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się płatnik składek – (...) SP Z O.O. prowadzi na podstawie wpisu do KRS działalność związaną z udostępnianiem pracowników. Prezes Zarządu (...) S.C. Sp. z o.o. oraz Wiceprezes Zarządu w (...) Sp. z o.o. T. S. (1) posiadał 50 udziałów w (...) SP. Z O.O. oraz 250 udziałów w (...) SP. Z O.O., która jest właścicielem 100% udziałów (...) SP. Z O.O. Pomiędzy w/w podmiotami istnieją powiązania kapitałowe i osobowe w postaci między innymi marki (...) oraz T. S. (1). C. of S. A/S posiada 99 % udziałów w (...) Sp. z o.o.

(okoliczności bezsporne, a ponadto protokół kontroli załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 1 kwietnia 2015 roku w Ł. pomiędzy (...) Sp. z o.o. (zwanej (...)), a (...) Sp. z o.o. została zawarta umowa kooperacyjna.

W § 1 preambuły umowy wskazano, że została ona zawarta dla realizacji wspólnego celu gospodarczego polegającego na wsparciu w zakresie zatrudnienia poprzez uzyskanie optymalnej struktury pracowniczej dla sieci sprzedaży salonów (...) w oparciu o regionalną strukturę sieci sprzedaży.

W § 2 (definicje umowne) umowy wskazano m.in., że jej stronami są:

Lider - oznaczało (...) sp. z o. o.,

Kooperant oznaczało (...) sp. z o. o. oraz każdy podmiot przystępujący do umowy,

Pracownicy oznaczało pracowników Lidera oraz pracowników Kooperanta lub Pracodawcy świadczących pracę na podstawie umów o pracę.

Pracodawca oznaczało Stronę lub Strony umowy o kooperacji która zawarła z pracownikiem umowę o pracę

W §3 umowy określone zostały zasady współpracy pomiędzy w/w spółkami.

§3 ust 1 i 2 umowy przewidywał, że organizatorem przedsięwzięcia był Lider, który to prowadził politykę zatrudnienia i rekrutacji w sieci sprzedaży.

Do obowiązków Lidera należało:

- prowadzenie ewidencji czasu pracy, indywidualnych kart czasu pracy, rozkładów czasu pracy dla pracowników poszczególnych punktów sprzedaży' w sposób rzetelny i umożliwiający prawidłowe obliczenie 'wynagrodzenia i innych należności wynikających ze stosunku pracy,
- przekazywanie kooperantom dokumentacji czasu pracy w terminie pozwalającym na obliczenie wynagrodzenia i innych należności ze stosunku pracy oraz ich realizację zgodnie z wewnętrznymi aktami prawa pracy,
- ustalenie projektów aktów wewnętrznych prawa pracy i przekazywanie- ich kooperantom, celem wprowadzenia w życie według zasad obowiązujących u kooperanta,
- kierowanie pracowników na badania lekarskie,
- organizowanie szkoleń w zakresie BHP, zapewnienie BHP w punktach sieci sprzedaży,
- wskazanie upoważnionych przedstawicieli Lidera,
- kompletacja wszelkiej dokumentacji pracowniczej związanej z rozpoczęciem zatrudnienia, trwaniem zatrudnienia, rozwiązaniem zatrudnienia celem przekazania jej pracodawcy,
- obsługa korespondencji związanej z obowiązkami lidera,
- obowiązki z zakresu ochrony danych osobowych,
- ścisła współpraca pomiędzy liderem, kooperantami oraz upoważnionymi przedstawicielami mająca na celu prowadzenie zatrudnienia w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa pracy (§ 3 ust 7 umowy).

Z kolei do obowiązków Kooperanta należało:

- realizacja założeń polityki zatrudnienia prowadzonej przez Lidera, według jego wskazówek przedstawianych w formie pisemnej, elektronicznej, telefonicznej lub ustnej,
- terminowe obliczanie wynagrodzeń i -innych należności w oparciu o dostarczoną przez Lidera dokumentację,

- prowadzenie dokumentacji pracowniczej w zgodzie z przepisami prawa pracy,
  - uczestniczenie w kontrolach prowadzonych przez organy administracji publicznej,
  - prowadzenie dokumentacji dla celów ubezpieczeń społecznych,
  - obsługa korespondencji związanej z obowiązkami kooperanta,
- ścisła współpraca pomiędzy liderem, kooperantami oraz upoważnionymi przedstawicielami mająca na celu prowadzenie zatrudnienia w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa pracy;
- określenie obowiązków pracownika w sposób umożliwiający mu wykonywanie pracy w sieci sprzedaży Lidera (§ 3 ust 8 umowy)..

Na wynagrodzenie kooperanta składa się:

- koszt wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy pracowników brutto,
- koszt ekwiwalentów za urlop,
- koszt wynagrodzeń chorobowych,
- koszt zasiłków,
- koszt narzutów na wynagrodzenia,
- marża kooperanta (§ 4 ust 1 umowy).

Zapłata wynagrodzenia Kooperanta przez Lidera następowała na podstawie wystawionej niezwłocznie po obliczeniu wynagrodzeń faktury w terminie do 8-go dnia bieżącego miesiąca (§ 4 ust 4).

Zgodnie z § 4 ust 5 umowy, Lider zobowiązany był pokryć koszty Kooperanta wynikające z nadgodzin, godzin = nocnych i innych świadczeń związanych z pracą oraz narzutów -na wynagrodzenia jeżeli zostaną one wskazane przez organ kontroli a nie wynikają z dokumentacji pracowniczej a także koszty odszkodowań, ugód i podobnych świadczeń oraz koszty zastępstwa procesowego i pełnomocnika jeżeli dojdzie do sporów sądowych związanych z zatrudnieniem.

§ 9 ust 2 umowy przewidywał, że w przypadku rozwiązania umowy Lider zobowiązany był pokryć koszty związane z rozwiązaniem umów o pracę.

(umowa kooperacyjna w załączonych do sprawy aktach organu rentowego)

100 % udziałów w (...) posiada (...) Sp. z o.o., zwana dalej (...), Prezesem Zarządu spółki jest T. S. (1). 75 % udziałów w (...) posiada C. of S. (...)/S (a po 8,33% udziałów posiadają (...), P. S. i T. S. (1)), Członkiem Zarządu spółki jest T. S. (1). 99,9 % udziałów w (...) posiada C. of S. (...)/S (pozostałe 0,1 % udziałów - 1 udział - posiada C. J., który jest jednocześnie Prezesem Zarządu, Wiceprezesem Zarządu jest T. S. (1)). W spółce (...) SC SP. Z O.O. po 50 % udziałów posiadają T. S. (1) i T. S. (2), Prezesem Zarządu spółki jest T. S. (1).

Spółki: (...), (...), (...), (...) S.C. Sp. z o.o. mają siedzibę w tym samym miejscu tj. ul. (...) w Ł..

(okoliczność bezsporna, a ponadto protokół kontroli załączonych do sprawy akt organu rentowego)

(...) S.C. Sp. z o.o. zawarła umowę o świadczenie usług z C. of S. A/S, która na podstawie wystawionych faktur przekazywała środki na wynagrodzenia osób zatrudnionych w ramach zawieranych umów zlecenia.

(protokół kontroli załączonych do sprawy akt organu rentowego, faktury VAT – k. 81-82)

Z wyciągów z rachunku bankowego za rok 2019 dot. (...) S.C. Sp. z o.o. wynika, że jedynymi przychodami odwołującego się płatnika składek były przychody z tytułu faktur zapłaconych przez: (...) Sp. z o.o. i C. of S. A/S.

(wyciągi z rachunku bankowego – k. 103-113)

(...) Sp. z o.o. zawarła z A. K. umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 14 grudnia 2017 roku, na mocy której została zatrudniona na stanowisku magazyniera. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano: ul. (...), S..

(umowa o pracę – k. część B/k. 20 akt osobowych A. K. załączonych do sprawy, zeznania zainteresowanej A. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):23:28 – 00:28:24 – płyta CD – k. 121)

Płatnik składek zawarł z ubezpieczoną A. K. umowy zlecenia na okresy:

- 05.01.2019 r.;

- od 01.02.2019 r. do 30.06.2019 r.;

- od 01.06.2019 r. do 31.06.2019 r. ;

- od 01.08.2019 r. do 31.12.2019 r.

Przedmiotem w/w umów były: usługi logistyczne na terenie magazynu znajdującym się w S..

Ubezpieczona A. K. z tytułu umowy zlecenia uzyskiwała następujące przychody:

(...)-300,00

(...)-206,25 zł

(...)-815,06 zł

(...)-1571,20 zł

(...)-942,72 zł

(...)-1736,80 zł

(...)-860,64 zł

(...)-628,48zł

(...)-2353,12 zł

(...)-1004,08 zł

(...)-2388,10 zł

(...)-1444,08 zł

(karta wynagrodzeń – k. 3, załączniki do umowy zleceń – k. 4-15, umowa zlecenia – k. 16--39 w aktach dot. A. K. załączonych do sprawy, zeznania zainteresowanej A. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):23:28 – 00:28:24 – płyta CD – k. 121)

(...) Sp. z o.o. zawarła z W. K. najpierw umowę o pracę na okres próbny od dnia 18 kwietnia 2018 roku do dnia 18 lipca 2018 roku, następnie umowę o pracę na czas określony od dnia 19 lipca 2018 roku do dnia 18 lipca 2019 roku, umowę

na czas nieokreślony od dnia 19 lipca 2019 roku, na mocy której została zatrudniona na stanowisku magazyniera. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano: ul. (...), S..

(umowa o pracę – k. część B/k. 10, k. 13, k. 20 akt osobowych W. K. załączonych do sprawy, zeznania zainteresowanej W. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):33:45 – 00:36:49 – k. 121)

Płatnik składek zawarł z ubezpieczoną W. K. umowy zlecenia na okresy:

- 05.01.2019 r.;

- od 01.02.2019 r. do 30.06.2019 r.

- od 01.06.2019 r. do 31.06.2019 r.

- od 01.08.2019 r. do 31.12.2019 r.

Przedmiotem w/w umów były: usługi logistyczne na terenie magazynu znajdującym się w S..

Ubezpieczona W. K. z tytułu umowy zlecenia uzyskał następujące przychody:

(...)-352,27 zł

(...)-503,75 zł

(...)-295,20 zł

(...)-885,60 zł

(...)-1315,88 zł

(...)-694,72 zł

(...)-1075,80 zł

(...)-864,16 zł

(...)-628,48 zł

(...)-860,64 zł

(...)-2084,16 zł

(...)-639,53 zł

(karta wynagrodzeń – k. 3, załączniki do umowy zleceń – k. 4-15, umowa zlecenia – k. 16-36 w aktach dot. W. K. załączonych do sprawy, zeznania zainteresowanej W. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):33:45 – 00:36:49 – k. 121)

(...) Sp. z o.o. zawarła z S. P. najpierw umowę o pracę na okres próbny od dnia 15 października 2018 roku do dnia 14 stycznia 2019 r., następnie umowy o pracę na czas określony od dnia 15 stycznia 2019 roku do dnia 14 stycznia 2020 roku, od dnia 15 stycznia 2020 roku do dnia 14 stycznia 2021 roku oraz umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 15 stycznia 2021 roku, na mocy której została zatrudniona na stanowisku magazyniera. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano: ul. (...), S..

(umowa o pracę – k. część B/k. 10, k. 15, k. 22, k. 29 akt osobowych S. P. załączonych do sprawy, zeznania zainteresowanej S. P. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):28:24 – 00:33:45 – k. 121)

Płatnik składek zawarł z ubezpieczoną S. P. umowy zlecenia na okresy:

- od 05.01.2019 r. do 06.01.2019 r. ;

- od 01.03.2019 r. do 31.12.2019 r.

Przedmiotem w/w umów były: usługi logistyczne na terenie magazynu znajdującym się w S..

Ubezpieczona S. P. z tytułu umowy zlecenia uzyskała następujące przychody:

(...)-634,09 zł

(...)-369,00 zł

(...)-590,40 zł

(...)-295,20 zł

(...)-652,48 zł

(...)-269,44 zł

(...)-516,60 zł

(...)-2171,02 zł

(...)-1042,90 zł

(...)- (...),52 z

(...)-300,00 zł

(karta wynagrodzeń – k. 3, załączniki do umowy zleceń – k. 4-15, umowa zlecenia – k. 16-36 w aktach dot. S. P. załączonych do sprawy, zeznania zainteresowanej S. P. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):28:24 – 00:33:45 – k. 121)

Pracownicy nie byli w stanie odróżnić wykonywania czynności w ramach stosunku pracy i umów zlecenia. Wykonując pracę na podstawie umów zlecenia wykonywali to samo co w ramach umowy o pracę.

(zeznania świadka J. R. (2) na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):05:13 – 00:16:11 – płyta CD – k. 121, zeznania świadka J. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):16:11 – 00:19:35 – płyta CD – k. 121, zeznania zainteresowanej A. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):23:28 – 00:28:24 – płyta CD – k. 121, zeznania zainteresowanej S. P. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):28:24 – 00:33:45 – k. 121, zeznania zainteresowanej W. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):33:45 – 00:36:49 – k. 121)

Prace dla obu podmiotów pracownicy wykonywali w tym samym miejscu.

(zeznania zainteresowanej A. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):23:28 – 00:28:24 – płyta CD – k. 121)

Polecenia pracownikom odnośnie wykonywanej pracy na podstawie stosunku pracy i umów zlecenia wydawał Lider – osoba zatrudniona w C. of S.. Ta sama osoba zlecała pracownikom wykonywanie czynności w C. of S. i na nadgodzinach w spółce (...) SC SP Z O.O.

(zeznania świadka J. R. (2) na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):05:13 – 00:16:11 – płyta CD – k. 121, zeznania zainteresowanej S. P. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):28:24 – 00:33:45 – k. 121, zeznania zainteresowanej W. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):33:45 – 00:36:49 – k. 121)

Pracodawcą liderów była spółka (...).

(zeznania świadka J. R. (2) na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):05:13 – 00:16:11 – płyta CD – k. 121)

Pracownicy otrzymywali w ramach stosunku pracy stałe wynagrodzenie oraz w ramach umowy zlecenia wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych (stawka godzinowa 100 %-150%).

(zeznania świadka J. R. (2) na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):05:13 – 00:16:11 – płyta CD – k. 121, zeznania zainteresowanej W. K. na rozprawie w dniu 8 maja 2023 roku e-protokół (...):33:45 – 00:36:49 – k. 121)

Stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS, przedłożonych w toku postępowania sądowego. Autentyczność dokumentów nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu, stąd też uznano je za wiarygodny materiał dowodowy. Wzrost wiarygodności Sąd Okręgowy przyznał także zeznaniom zainteresowanych: A. K., S. P., W. K. oraz świadków: J. R. (2), J. K.. Wskazane zeznania wzajemnie ze sobą korelowały i były zbieżne ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją. Sąd Okręgowy przyznał wartość wiarygodności zeznaniom zainteresowanych – czyli osób, z którymi odwołujący się płatnik zawarł umowy zlecenia i których to dotyczyły zaskarżone decyzje.

Dodatkowo Sąd Okręgowy orzekając oparł się na dowodzie w postaci protokołu kontroli sporządzonego przez organ rentowy zalegającego w aktach ZUS załączonych do sprawy. W ocenie Sądu było to w zaistniałych okolicznościach możliwe i nie prowadziło do obejścia zasady bezpośredniości przeprowadzania dowodów, tym bardziej, że żadna ze stron procesu nie zakwestionowała prawdziwości wyjaśnień złożonych w toku tego postępowania kontrolnego prowadzonego przez ZUS, a spór ma wyłącznie charakter prawny.

Co również istotne, odwołujący się płatnik nie kwestionował rachunkowych wyliczeń podstaw wymiaru składek i przyjętego okresu. Natomiast strony z ustalonego w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy, stanu faktycznego, wywodziły odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. sąd pominął dalsze wnioski dowodowe zgłoszone przez pełnomocnika ZUS-u - pkt 2 ppkt db z pisma procesowego z dnia 13 kwietnia 2023 roku jako zmierzający jedynie do niezasadnego przedłużenia postępowania uznając sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania, jako niezasadne, podlegają oddaleniu.

Wstępnie, wobec powoływania się przez odwołującego w każdym z rozpoznawanych odwołań na zarzuty naruszenia procedury administracyjnej przez organ rentowy - nieprawidłowej konstrukcji uzasadnienia zaskarżonych decyzji, wskazujących na brak rzeczywistego rozpatrzenia istoty sprawy, działanie ukierunkowane z góry na wydanie decyzji negatywnej dla płatnika, Sąd stwierdził, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, sąd co do zasady nie bada naruszeń kodeksu postępowania administracyjnego. Sprawy z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych w przeciwieństwie do innych spraw, w których wydawane są decyzje administracyjne, są bowiem rozpoznawane przez sądy powszechne w procedurze cywilnej a nie przez sądy administracyjne w procedurze sądowno-administracyjnej. Konsekwencją tego rozróżnienia jest m.in. możliwość podjęcia merytorycznego rozstrzygnięcia przez sąd ubezpieczeń społecznych i zmiany decyzji ZUS - strony w n/n postępowaniu mogą powoływać dowodzić nieprawdziwości stanu faktycznego przyjętego w decyzji ZUS. Powyższą tezę potwierdził także Sąd Najwyższy w wyroku z 3.02.2011 r., II UK 271/10, argumentując, że postępowanie sądowe, w tym w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych,

skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego, jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. W wypadkach innych wad konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że wraz z nowelizacją k.p.c., która weszła w życie 7.11.2019 r., ustawodawca wprowadził wyjątek od powyższego. Na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. pojawiła się możliwość uchylecia zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu, jeżeli taka decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym.

W/w przepis został dodany do art. 477¹⁴ k.p.c. w wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U., poz. 1469 ze zm.). Wprowadził on możliwość wydania przez sąd I instancji orzeczenia o charakterze kasatoryjnym ze względu na rażące naruszenie przepisów postępowania przed organem rentowym. Jeżeli sąd ustali istnienie takiego rodzaju naruszenia, to uchyla decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

Przepis ten dotyczy jedynie trzech rodzajów decyzji, a mianowicie nakładających na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalających wymiar tego zobowiązania lub obniżających świadczenie. Ustawodawca, kierując się względami społecznymi, ograniczył możliwość wydania orzeczenia kasatoryjnego do tych decyzji, których uchYLENIE nie doprowadzi do pozbawienia ubezpieczonego środków utrzymania.

Dzięki takiemu unormowaniu sąd może badać wady wynikające z naruszenia nie tylko prawa materialnego, lecz także procesowego. Jak wynika z uzasadnienia projektu z 2019 r., niezależnie od tego, czy wady te dotyczą formy, czy treści decyzji, ich wspólną cechą jest to, że naruszają przepisy o postępowaniu przed organem rentowym w takim stopniu, że ich konwalidacja jest niemożliwa. Naprawienie takich decyzji przez sąd polega w istocie na wydaniu ich na nowo, to zaś wymaga ponownego przeprowadzenia całego postępowania - tyle że przed sądem (zob. uzasadnienie projektu k.p.c. 2019). W uzasadnieniu projektu podano także przykłady wad decyzji, które projektodawca określił jako rażące. Należą do nich, w zakresie treści: brak oznaczenia stron, niewskazanie sposobu obliczenia świadczenia lub składki; sposobu wydania: wydanie przez osobę nieuprawnioną; i postępowania je poprzedzającego: bez podstawy prawnej lub przedwcześnie - bez zachowania terminów lub przesłanek wydania (zob. uzasadnienie projektu k.p.c. z 2019; por. J. May, Kodeks postępowania cywilnego. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym. Przepisy przejściowe. Komentarz do zmian, WKP 2020).

De facto w/w przepis służy eliminacji z obrotu wadliwych decyzji, jednak wadliwość ta musi być rażąca. Tylko rażące naruszenie przepisów o postępowaniu przed organem rentowym uzasadnia uchYLENIE decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ponieważ nie każde uchybienie w procedowaniu przed organem rentowym ma taką rangę, by wymagało prowadzenia sprawy od nowa. Nie chodzi tu więc o „jakikolwiek” naruszenie przepisów o postępowaniu. Przepis ten ma charakter wyjątkowy i musi być interpretowany ściśle, a nie rozszerzająco.

W ocenie Sądu po stronie organu nie doszło w n/n sprawie do rażącego naruszenia przepisów o postępowaniu przed organem rentowym - nie było więc możliwe uchYLENIE zaskarżonych decyzji. Decyzje spełniały wszystkie wymogi formalne a w postępowaniu kontrolnym, w sprawie ustalenia podstaw wymiaru i wysokości składek (składka zdrowotna) ubezpieczonych płatnik miał możliwość składania zastrzeżeń. Ponadto mając na uwadze treść odwołania Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, które uzupełniło ewentualne braki w postępowaniu przed ZUS-em. Strona powodowa nie była w żaden sposób ograniczona w zakresie możliwości przedstawienia dowodów i tez mających

wpływ na wynik rozstrzygnięcia. Należy podkreślić, że Sąd miał tu na względzie także ekonomikę procesową i szybkość postępowania.

Przechodząc do meritum Sąd miał na uwadze, że stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej były osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4.

Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe określone są w art. 18 ustawy systemowej. W myśl art. 18 ust. 1 ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Natomiast art. 18 ust. 3 ustawy stwarza obowiązek ustalenia podstawy wymiaru składek zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej wobec zleceniobiorców, jeżeli w umowie zlecenia określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Art. 20 ust. 1 cytowanej ustawy wskazuje, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy systemowej obowiązek ubezpieczeń zleceniobiorcy istnieje od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy.

Z zestawienia przywołanych przepisów wynika, że wobec pracowników oraz zleceniobiorców, którzy mają określone kwotowo wynagrodzenie, stosuje się przepis art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, który wprost stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe stanowi przychód. Pojęcie przychodu określone w art. 4 pkt 9 ustawy systemowej obejmuje przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych m.in. z tytułu umowy o pracę i umowy zlecenia. Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2022.0.2647) w art. 3 ust. 1 jako przychód podlegający opodatkowaniu traktuje całość dochodu bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów.

Ujmując rzecz w płaszczyźnie ubezpieczenia zdrowotnego wskazać należy, iż zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2022.0.2561) za osobę pozostającą

w stosunku pracy składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego

i odprowadza pracodawca, a w razie wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych podmiot obowiązany do wypłaty tych świadczeń. Ponadto zgodnie z art. 85 ust. 4 powyższej ustawy za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług oraz za osobę z nią współpracującą składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza zamawiający. Pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę uznaną za pracownika.

W świetle art. 9 ust. 1 ustawy systemowej osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 7b, 10, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, otrzymywania stypendium doktoranckiego, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Zgodnie art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej użyte w ustawie określenia oznaczają: płatnik składek – pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia należy do płatnika składek (art. 36 ust. 2). Płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek (art. 41 ust. 1).

W myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia, przyjmujący zlecenie, zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.

W myśl art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1285), obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 11, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za osobę pozostającą w stosunku pracy, w stosunku służbowym albo odbywającą służbę zastępczą składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca (...). W myśl art. 74 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ubezpieczenia zdrowotnego osób objętych ubezpieczeniami społecznymi stosuje się przepisy dotyczące zasad, trybu i terminu zgłaszania do ubezpieczeń społecznych oraz wyrejestrowania z tych ubezpieczeń. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki. Składka jest miesięczna i niepodzielna (art. 79 ust. 1 i 2). Do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników, osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób (art. 81 ust. 1).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy stał na stanowisku, że praca wykonywana przez każdego z zainteresowanych w ramach umów zlecenia zawartych z przedsiębiorstwem płatnika składek - E. SC SP Z O.O. w rzeczywistości świadczona była na rzecz (...) Sp. z o.o., z którym zleceniobiorcy pozostawali w stosunku pracy, a zatem wynagrodzenia osiągnane przez zainteresowanych z tytułu umowy o pracę i umowy zlecenia winny zostać zsumowane i od tak ustalonej podstawy wymiaru powinny zostać odprowadzone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne przez pracodawcę - (...) Sp. z o.o.

W ocenie Sądu, w sprawie zachodziły podstawy do zastosowania normy prawnej wynikającej z cytowanego przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych wykracza poza sferę stosunku pracy i obejmuje również sytuację, gdy pracownik wykonuje pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, zawartej z osobą trzecią, jednakże w jej ramach praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, z którym osoba pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest to, że będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczy pracę w ramach umowy o świadczenie usług, zawartej z nim lub innym podmiotem, na jego rzecz.

W konsekwencji, osoba, która w ramach zawartej z innym niż pracodawca podmiotem umowy m.in. umowy o świadczenie usług w rozumieniu art. 750 k.c. świadczy pracę na rzecz własnego pracodawcy podlega ubezpieczeniom społecznym na zasadach obowiązujących dla pracownika.

Artykuł 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczy z reguły takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą, z tym że musiałby on wówczas przestrzegać ograniczeń i obciążeń wynikających z przepisów prawa pracy. Określenie „działać na rzecz” użyte zostało w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w innym znaczeniu, niż w języku prawa, w którym „działanie na czyjąś rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.).

W kontekście przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj.:

- 1) umowy o pracę,
- 2) umowy zlecenia (o dzieło) między pracownikiem a osobą trzecią i
- 3) umowy o podwykonawstwo między pracodawcą a zleceniobiorcą. To pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy.

Norma wynikająca z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wykreowała nie tylko szerokie pojęcie „pracownika”, ale także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, łącząc obowiązek podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom, jako pracownika, z jego aktywnością w ramach stosunku pracy oraz dodatkowo w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej przez niego z pracodawcą lub z osobą trzecią, ale wykonywaną na rzecz pracodawcy. Zastosowany w treści tego przepisu zwrot: „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy” oznacza, iż praca ta świadczona jest w przebiegu realizacji stosunku prawnego łączącego owego pracodawcę ze zleceniodawcą tych pracowników (vide wyrok SA w Katowicach z 19.06.2019r., sygn. akt III AUa 1816/16).

Zastosowanie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże się bezpośrednio z kumulatywnym spełnieniem następujących przesłanek, tj.: praca wykonywana jest na podstawie zawartej z innym niż pracodawca podmiotem umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, natomiast faktycznym beneficjentem pracy wykonywanej na podstawie umowy jest pracodawca wykonawcy umowy cywilnoprawnej. Potwierdzeniem powyższego może być m.in. uchwała Sądu Najwyższego z 2.09.2009r. (II UZP 6/09), zgodnie z którą to pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Obowiązki płatnika powinny obciążać podmiot, na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona, i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy”, a także powołuje się na treść art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uzasadniając, z którego „wynika logicznie, że płatnikiem jest pracodawca, a przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie „uwzględnia się” w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy (podobnie w wyrokach SN z 14.01.2010r., I UK 252/09, 22.02.2010r., I UK 259/09, 18.10.2011r., III UK 22/11).

Wobec powyższego, zdaniem tutejszego Sądu, status pracownika na gruncie prawa do ubezpieczeń społecznych wyznacza w istocie nie podstawa nawiązania więzi prawnej pomiędzy stronami umowy, ale fakt świadczenia pracy na rzecz określonego podmiotu. Jednocześnie czynnikiem decydującym o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca jest de facto wykonywana, jest finalny efekt tej pracy, a ściślej rzecz ujmując ustalenie, który podmiot osiąga w ostatecznym

roзраchunku korzyść z wykonania umowy przez pracownika (por. wyrok SA w Poznaniu z 12.12.2018r. III AUa 1133/17).

Należy jednocześnie nadmienić, że jak wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 3 czerwca 2019r. sygn. akt III AUa 301/18 (Legalis nr 2180806), nie można automatycznie przyjmować, że w każdym przypadku, gdy praca zleceniobiorcy wykazuje jakikolwiek związek z działalnością własnego pracodawcy, będzie istniał obowiązek zastosowania art. 8 ust. 2a ww. ustawy. Ustawodawca nie wprowadził tutaj fikcji prawnej i nie ma podstaw, by w każdym takim przypadku z mocy prawa stwierdzać podleganie ubezpieczeniu społecznemu u pracodawcy. Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę miał to na uwadze.

W ocenie Sądu warto w tym miejscu odnieść się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 roku, sygn. akt III UZP 6/21 (Legalis nr 2601863). Sąd Najwyższy wskazał w uzasadnieniu tej uchwały, że o rozszerzonym pracowniczym tytule ubezpieczenia społecznego (polegającego na traktowaniu jako pracowników niektórych zleceniobiorców) można mówić tylko w przypadku finansowania przez pracodawcę wynagrodzenia wypłacanego przez osobę trzecią jego pracownikom za czynności wykonywane przez nich dla tego pracodawcy, choć pod formalnym kierownictwem tej osoby. Tym samym finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią, przemawia (ale nie przesądza) za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a brak takiego finansowania przemawia przeciwko zastosowaniu tego przepisu, o ile nie stwierdzi się w danym stanie faktycznym dodatkowych okoliczności wskazujących na działania sprzeczne z celami tego przepisu. Dla poszukiwania takich dodatkowych, o istotnym dla rozstrzygnięcia znaczeniu, okoliczności trzeba więc odnieść się do celu przepisu, ponieważ Sąd Najwyższy już na początku rozważań podkreślił, że prawidłowa wykładnia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wymaga wykorzystania wykładni celowościowej w sposób dalej idący niż dotychczas, ponieważ do czasu podjęcia się problematyki zawartej w pytaniu prawnym Sąd Najwyższy nie mierzył się ze stanem faktycznym, w którym tak istotne znaczenie miałyby wzajemne rozliczenia finansowe pomiędzy pracodawcą a osobą trzecią. Mając to na uwadze wskazać należy, zgodnie z argumentacją zawrą w powołanej uchwale, że wprowadzenie omawianej regulacji do porządku prawnego miało na celu wyeliminowanie sytuacji, w której pracodawca z wykorzystaniem umów cywilnoprawnych starałby się ominąć ograniczenia w zakresie powierzania pracownikom zadań przekraczających normatywny czas pracy, bądź obowiązku odprowadzenia składek od dodatkowo wypracowanego przychodu. Podkreśla się przy tym, że przepis stanowi ochronę dla pracownika w sytuacji, w której pracodawca byłby skłonny powierzyć mu zadania, które i tak wchodziły w zakres jego obowiązków. Pokłosiem tego jest zapobieganie tworzeniu powiązań gospodarczych, w których jeden podmiot przekazuje swoich pracowników (na podstawie umów cywilnoprawnych), innemu podmiotowi, aby za jego pośrednictwem świadczyli pracę na rzecz pracodawcy.

Nie można jednak zwrotu ustawowego „na rzecz pracodawcy” sprowadzać wyłącznie do uzyskiwania jakichkolwiek korzyści osiąganych przez pracodawcę. Okoliczność, że płatnik w istocie jest beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika – zleceniobiorcę, nie jest wystarczająca. Na gruncie niniejszej sprawy istotny jest też fragment uzasadnienia przedmiotowej uchwały, w którym Sąd Najwyższy odnosi się do mechanizmu, w którym pracownik-zleceniobiorca jest wynagradzany przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią. Sąd Najwyższy nie bez przyczyny podkreślał, że w procesie wykładni art. 8 ust. 2a ustawy systemowej istotne znaczenie należy przypisać nie tylko bezpośredniemu, ale i pośredniemu finansowaniu przez pracodawcę czynności wykonywanych dla niego przez pracowników działających w charakterze zleceniobiorców. Sąd Najwyższy zwrócił też uwagę, że wykładnia przepisu nie może pomijać art. 22 § 1 k.p., ponieważ w obydwu przepisach użyto zwrotu „na rzecz pracodawcy”. Objęcie definicją pracownika, dla potrzeb prawa ubezpieczeń społecznych, nie tylko pracowników w znaczeniu, jakie temu pojęciu, nadają przepisy kodeksu pracy, ale, także osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (agentów, zleceniobiorców, wykonawców dzieła) oznacza jednocześnie, rozszerzenie pracowniczego tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, co wpływa na sposób ustalania podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie.

Właściwe rozumienie zacytowanego zwrotu zostało też rozwinięte m.in. w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 roku, sygn. akt III UZP 3/21 (OSNP 2022, nr 2, poz. 17). O ile bowiem uzasadnienie uchwały w sprawie

III UZP 6/21 skupiało się bardziej na ujęciu podmiotowym i akcentowało powiązania kapitałowe pomiędzy płatnikiem a podmiotem trzecim, o tyle uzasadnienie uchwały w sprawie III UZP 3/21 wskazuje na ujęcie przedmiotowe. Już na wstępie Sąd Najwyższy zaznaczył, że każdorazowo należy uwzględniać indywidualny dla sprawy kontekst faktyczny, ponieważ przepis ma nieostre brzmienie, które skłania do stosowania wykładni celowościowej w szerszych granicach niż w innych kategoriach spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. Dokonując historycznej analizy stanów faktycznych i poglądów zaprezentowanych na przestrzeni lat (w tym ujętych również w uchwale III UZP 6/21), Sąd Najwyższy skonstatował, że wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią. Jak jednak podkreślił, przepływy finansowe mogą mieć różny tytuł i różną postać. Sąd zwrócił uwagę, że należy brać pod uwagę również elementy woli pracodawcy, który nie jest pozbawiony wpływu na to, komu faktycznie osoba trzecia powierzy wykonanie umowy cywilnoprawnej, a co za tym idzie, czy przychód jego pracownika z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej ze zleceniodawcą będzie podlegał obowiązkom z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Co więcej, w ocenie Sądu Najwyższego nawet wykonywanie umowy zlecenia w innym miejscu niż siedziba pracodawcy, poza godzinami pracy i w zakresie odbiegającym od czynności stanowiących obowiązki pracownicze osoby, która zawarła umowę zlecenia z osobą trzecią, jest bez doniosłości prawnej dla oceny spełnienia warunków do zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Nie jest bowiem wymagane, aby pracownik wykonywał w ramach umowy cywilnoprawnej takie same czy nawet podobne czynności do tych, jakie wykonuje w ramach stosunku pracy. Mogą to być czynności o zupełnie odmiennym charakterze. Istotne jest, że korzyści z jego pracy uzyskuje pracodawca.

Powyższą syntezę poglądów zaprezentowanych w obydwu uchwałach Sądu Najwyższego potwierdza wcześniejszy dorobek judykatury. A więc pracą wykonywaną na rzecz pracodawcy (art. 8 ust. 2a ustawy systemowej) stanie się zatem taka praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, bez względu na formalną więź prawną łączącą pracownika z osobą trzecią. Niezależnie od rodzaju wykonywanych czynności przez pracownika wynikających z umowy zawartej z innym podmiotem oraz bez względu na tożsamość rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, za przesłankę wystarczającą do zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej uznać trzeba korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę ze środków pozyskanych od pracodawcy w ramach umowy łączącej go z innym podmiotem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2017r., (...), LEX nr 2238708; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2021r., (...), LEX nr 3159886 oraz z dnia 18 listopada 2020r., III UK 439/19, LEX nr 3080586).

Odnosząc powyższe do ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że wyczerpują one hipotezę art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Zarówno ujęcie przedmiotowe, jak i podmiotowe stanu faktycznego, o którym mowa w przytoczonych uchwałach, zwłaszcza o sygnaturze III UZP 6/21, jednoznacznie za takim stwierdzeniem przemawia.

Dla realizacji przesłanek z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej konieczne jest zaistnienie tzw. trójkąta umów, a więc: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem a osobą trzecią oraz umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą, w wyniku której to pracodawca jest beneficjentem korzyści z pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie, postępowanie dowodowe, w sposób jednoznaczny, wykazało, że zawarcie umów zlecenia przez zainteresowanych posłużyło uzyskaniu formalnego innego tytułu do ubezpieczeń, mimo nadal faktycznie realizowanego zobowiązania pracowniczego. Zdaniem sądu zainteresowane w ramach umów zlecenia zawartych z odwołującym się płatnikiem w istocie wykonywały czynności na własnego pracodawcy, tj. (...) Sp. z o.o.

Bez wątplenia w przedmiotowej sprawie występuje konstrukcja modelowego trójkąta umów w świetle brzmienia cytowanego art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Jak już wskazano powyżej, na gruncie wypracowanej w doktrynie i judykatury jednolitego poglądu wskazany trójkąt umów obejmuje trzy umowy, tj. umowę o pracę; umowę zlecenia między pracownikiem a osobą trzecią oraz umowę o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą, na

podstawie której pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej, na rzecz zleceniodawcy (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. akt AUa 1031/12, LEX 1254347, wyrok SA w Szczecinie z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt III AUa 301/18, LEX 2692949). Nie ma przy tym znaczenia, czy osoby zainteresowane godzą się na opisywaną praktykę ich pracodawców. Reżim ubezpieczeń społecznych nie dopuszcza dowolności i swobody zawierania takich umów. Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy jako podmiotu ubezpieczenia społecznego zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego niezależnie od swej woli, na mocy ustawy. Zasady podlegania określonemu rodzajowi ubezpieczeń społecznych wynikają z przepisów o charakterze bezwzględnie obowiązującym, kreujących stosunek prawny ubezpieczenia społecznego z mocy samego prawa i według stanu prawnego z chwili powstania obowiązku ubezpieczenia.

Z zawartej w dniu 1 kwietnia 2015 roku w Ł. pomiędzy (...) Sp. z o.o. (zwana (...)), a (...) Sp. z o.o. umowy kooperacyjnej, wynikało że została ona zawarta dla realizacji wspólnego celu gospodarczego polegającego na wsparciu w zakresie zatrudnienia poprzez uzyskanie optymalnej struktury pracowniczej dla sieci sprzedaży salonów (...) w oparciu o regionalną strukturę sieci sprzedaży. Pomędzy spółkami: (...) SP. Z O.O., (...) SP. Z O.O., (...) SP. Z O.O. występują istotne powiązania kapitałowe i osobowe w postaci między innymi marki (...) oraz T. S. (1), a ostatecznym udziałowcem jest C. of S. A/S.

Z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy. W takim przypadku pracodawca - w sensie organizacyjnym - jest odbiorcą pracy swoich pracowników, a w sensie prawnym - nabywcą zamówionej przez siebie usługi (dzieła). Tylko w odwrotnym przypadku, gdy pracodawca sprzedaje usługi innemu podmiotowi, które wykonują jego pracownicy, nie ma zastosowania norma z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 20.04.2022 r., III AUa 1291/20).

Sąd Okręgowy po skrupulatnym przeanalizowaniu przedłożonej w toku postępowania dokumentacji tj. faktury VAT czy wyciągi z rachunku bankowego za 2019 roku dot. odwołującego się płatnika doszedł do przekonania, że tak naprawdę jedynymi przychodami odwołującego się płatnika składek były przychody z tytułu faktur zapłaconych przez: (...) Sp. z o.o. i C. of S. A/S. Przy uwzględnieniu, że

C. of S. A/S posiada 99 % udziałów w (...) Sp. z o.o. zasadnym wydaje się twierdzenie, że sporne umowy zlecenia zawarte z zainteresowanymi finansowane były przez C. of S. A/S, a to z kolei generuje twierdzenie, że przepływy finansowe, o których mowa powyżej jak najbardziej miały miejsce i odbywały się w ramach podmiotów związanych umową kooperacyjną zawartą w dniu 1 kwietnia 2015 roku.

Ponadto, Sąd Okręgowy zważył, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym dowodów z zawieranych umów, zeznań przesłuchanych zainteresowanych, protokołu kontroli – jasno wynikało, że zainteresowani otrzymywali dodatkowe zatrudnienie na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) SP. Z O.O. w okresie stosunku pracy w (...) Sp. z o.o. Czynności wykonywane przez zainteresowanych w ramach umów cywilnoprawnych miały charakter tożsamy do tych wykonywanych przez nich w ramach zawartej umowy o pracę, a ponadto wykonywane były w tym samym miejscu za zgodą pracodawcy, traktowane jako nadgodziny, a czas ich wykonywania nie był osobno rozliczany. Zainteresowani nadzorowani byli przez osoby kierujące tzw. Liderów, których to pracodawcą była spółka (...) i którzy to sprawowali bezpośrednią kontrolę, zarówno w ramach zawartych umów zlecenia i umów o pracę. Otrzymywali wynagrodzenie tzw. stałe w ramach stosunku pracy oraz w ramach umowy zlecenia wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych. Z protokołów przesłuchań pracowników zawartych w aktach kontroli jak i przesłuchania zainteresowanych w niniejszym postępowaniu sądowym wynikało, że w zasadzie nie rozróżniali oni zadań wynikających z umów o pracę i umów cywilnoprawnych w praktyce wykonując jednolite czynności. Biorąc pod uwagę powyższe - niewątpliwie czynności wykonywane przez zainteresowanych w ramach umów cywilnoprawnych miały charakter jeśli nie tożsamy, to co najmniej uzupełniający do tych wykonywanych przez nich w ramach zawartej

umowy o pracę. Sąd ustalił także, że umowy zlecenia i umowy o pracę w świetle dostępnych dowodów zawierane były łącznie, najczęściej na te same okresy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało w sposób jednoznaczny, że zawarcie umowy zlecenia przez każdego z zainteresowanych posłużyło uzyskaniu formalnego innego tytułu do ubezpieczeń, mimo nadal faktycznie realizowanego przez nich zobowiązania pracowniczego. Ubezpieczeni wykonując umowę cywilnoprawną de facto świadczyli pracę na rzecz własnego pracodawcy, co winno skutkować dodatkowo uiszczeniem składek od osiągniętego w ten sposób przychodu, a z drugiej strony pociągało za sobą brak obowiązku zapłaty składek przez zleceniodawcę. Podkreślenia wymaga też, że w takich okolicznościach pracodawca unikał płacenia za nadgodziny, jeśli zlecane dodatkowo czynności wykonywane były po godzinach pracy. Sytuacja ta niewątpliwie, w ocenie Sądu Okręgowego, wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 8 ust 2a ustawy systemowej, a skoro tak, to stosownie do wcześniejszych rozważań, pracodawca jest również płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanych.

W przypadku pracowników, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi łączny przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oraz umów cywilnoprawnych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 13.04.2022 r., III AUa 1569/21).

Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenie społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika.

Stosownie do art. 32 ustawy systemowej, pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Podkreślić należy, że stosownie do treści art. 66 ust 1 pkt 1a cyt. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych; przy czym, w myśl przepisu art. 69 ust 1 ustawy, obowiązek ten powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych. Przepis art. 66 ust 1 pkt 1a „przenosi” zatem na grunt przepisów ustawy z 27.08.2004 r. konstrukcję uznania za pracownika unormowaną przepisem art. 8 ust 2a ustawy systemowej. Brak odrębnego uregulowania w tej ustawie (w szczególności w przepisach art. 85-86), kto jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby uznanej za pracownika (w rozumieniu art. 8 ust 2a ustawy systemowej), należy odczytywać jedynie jako potwierdzające regułę wypracowaną z art. 32 ustawy systemowej.

Podleganie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przez zainteresowanych ubezpieczonych – pracowników płatnika, w badanych okresach jest konsekwencją objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym jako osób uznanych za pracownika (art. 66 ust 1 pkt 1a ustawy w związku z art. 5 pkt 43 ustawy i art. 8 ust 2a ustawy systemowej), a nie jako zleceniobiorców (art. 66 ust 1 pkt 1e ustawy).

Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 22.02.2006 r. (I UK 227/05, Lex nr 272569), objęcie ubezpieczeniem to przynależność do określonej kategorii podmiotów w razie spełniania ustawowych przesłanek, podleganie natomiast wynika z objęcia ubezpieczeniem i oznacza przyznanie prawa powiązanego z nałożeniem obowiązku.

Ubezpieczeni z tytułu spornych umów przynależą do kategorii osób uznanych za pracowników, podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu jak pracownicy, a w konsekwencji płatnikiem tych składek jest pracodawca, a nie zleceniodawca. Za obciążeniem obowiązkiem rozliczania i poboru składek, łącznie na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, tylko jednego podmiotu – pracodawcy, przemawia również zasada racjonalnego działania ustawodawcy. Przyjęcie odmiennej koncepcji (dwóch płatników składek – odrębnie na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne), skutkowałoby tym, iż to samo zdarzenie (tytuł prawny skutkujący obowiązkiem ubezpieczenia) pociągałoby „podwójne” obciążenie czasowe i ekonomiczne wywołane koniecznością prowadzenia

rozliczenia, dokumentacji rozliczeniowej, poboru – nie tylko dla dwóch podmiotów (pracodawca, zleceniodawca), ale również dla ZUS.

Przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 81 ust 6 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia, emerytalne, rentowe, chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych nie będących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych. Obliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonych wymaga zatem uprzedniego wyliczenia kwoty składek na ubezpieczenie społeczne.

Przychód osiągnięty przez ubezpieczonych z tytułu umów zlecenia zawartych z odwołującym się płatnikiem nie może być zatem, dla potrzeb ubezpieczeń społecznych, ujmowany jako odrębne źródło „oskładkowania”, a powinien być uwzględniony w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy – zaś ustalenie, że w sprawie zachodził przypadek unormowany w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, wykluczało potraktowanie przychodu osiągniętego z tytułu zlecenia jako tego rodzaju „odrębnego źródła” przychodu i powodowało po stronie pracodawcy konieczność zsumowania wynagrodzenia osiąganego przez każdego z ubezpieczonych z tytułu umowy zlecenia z wynagrodzeniem ze stosunku pracy i ustalenie dopiero w ten sposób „skumulowanej” podstawy wymiaru składek zarówno na ubezpieczenia społeczne, jak i na ubezpieczenie zdrowotne przez pracodawcę ubezpieczonych - (...) Sp. z o.o.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania, o czym orzekł, jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku, na podstawie art. 98 §1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz.265), zasądając od płatnika na rzecz ZUS tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego łączną kwotę 810 zł, w tym w przypadku A. K. – przy w.p.s. 1283 zł koszty 270 zł, 2) W. K. – przy w.p.s. 919 zł koszty 270 zł, 3) S. P. – przy w.p.s. 741 zł koszty 270 zł przy uwzględnieniu, że każda z trzech połączonych spraw zachowała swoją odrębność, albowiem decyzja o ich łącznym rozpoznaniu i rozstrzygnięciu miała jedynie charakter techniczny.